

Handläggare
Johan Lindqvist

Datum
2013-11-25

Diarienummer
UAN-2013-0545

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Förslag till att inrätta en medborgarpanel som verktyg för medborgardialog

Förslag till beslut

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar:

- att** inrätta en medborgarpanel i enlighet med kontorets förslag, samt
- att** utse representanter till en referensgrupp för att ta fram frågor till medborgarpanelen.

Sammanfattning

Kontoret föreslår att en medborgarpanel som består av föräldrar till ungdomar i grundskolans åk 7-9 och i gymnasieskolan inrättas. Medborgarpanelen kan även användas av barn- och ungdomsnämnden samt socialnämnden för barn och unga. Panelen får flera gånger per år svara på 5-15 enkätfrågor. Frågorna kan variera från gång till gång, men kan också upprepas vid flera tillfällen för att möjliggöra jämförelser över tid.

Kostnaden för att upprätta panelen beräknas uppgå till ca 15 000 kr i omkostnader och ca 40 timmars arbete för kontoret. Kostnaden per frågeomgång bedöms vara obefintlig eller marginell, förutom tidsåtgången för kontoret som bedöms uppgå till ca 30-40 timmar. Kostnaden för att förnya panelen inför varje läsår beräknas uppgå till 5 000 kr. Kostnaderna för panelen finansieras ur kontorets budget för 2014.

Bakgrund

I januari gav nämnden kontoret i uppdrag att redovisa organisation, kostnad och ansvar för start av medborgarpanel från hösten 2013. Under hösten har kontoret upphandlat ett nytt webbenkätssystem som är väl lämpat för denna typ av medborgarpanel.

Medborgarpanel innebär att kommunen bjuder in medborgare att delta i en grupp som under en längre tid med jämna mellanrum får frågor att besvara kring utveckling av det samhälle de lever i och om de tjänster som kommunen, i detta fall nämnden, erbjuder.

Att få komma med synpunkter utan krav på att delta vid fysiska möten kan locka fler medborgare till engagemang och bredda underlaget i berednings- och beslutsprocessen. Medborgarpanel handlar om konsultation, dvs att medborgarna får tycka till om frågor som nämnden ställer. Detta skiljer sig från att enbart få veta vad nämnden vill (information) och från att få samtala med nämnden (dialog). Medborgarna ska uppleva att deras engagemang bidragit till konkreta resultat eller åtgärder inom en nära framtid. På så sätt kan medborgarpaneler även bidra till att öka medborgarnas intresse för kommunala frågor.

Ärendet: förslag till medborgarpaneler

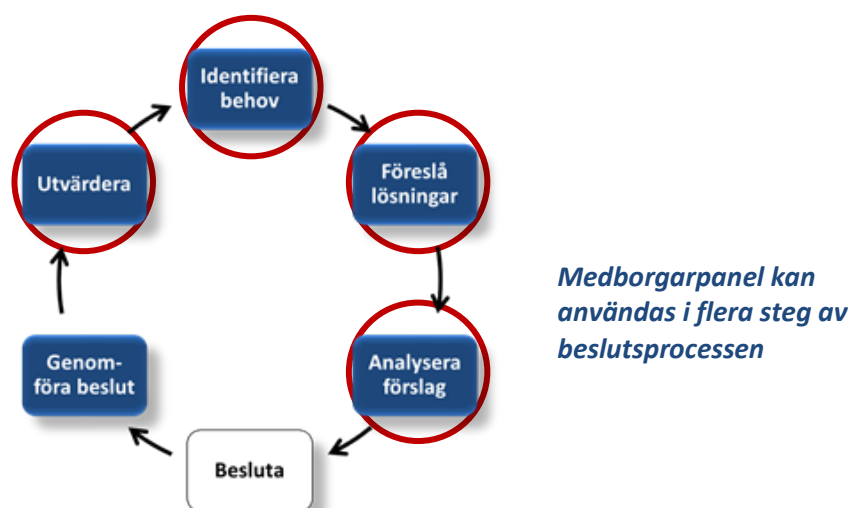
Målgruppen. En av fördelarna med medborgarpanel är att kunna nå medborgare som är motvilliga till att delta i fysiska medborgardialoger. En annan fördel är att medborgarpanelens utformning – att ställa frågor till en större mängd personer – ger möjlighet till statistiska mått. Det finns därför anledning att eftersträva representativitet genom att rikta erbjudandet om att delta till utvalda medborgare som identifierats via slumpmässiga urval.

Kontoret föreslår att medborgarpanelen består av föräldrar till ungdomar i grundskolans åk 7-9 och i gymnasieskolan. Motivet till att utforma en föräldranel är att det idag finns mycket lite information om hur föräldrar ser på sina barns tillvaro i och utanför skolan. Deltagarna i panelen väljs ut slumpmässigt för att eftersträva statistisk representativitet. Det innebär att panelen kommer att innehålla ca 700-1000 deltagare. Inför varje läsår uppdateras deltagargruppen, dels genom att föräldrar till barn som avslutat gymnasieskolan tas bort, dels genom att övriga deltagare får ta ställning till om de vill fortsätta eller inte. Deltagarna kan när som helst välja att avbryta sitt deltagande i panelen. Om en och samma deltagare har avstått från att svara på frågor vid tre tillfällen i rad plockas deltagaren bort från panelen. Så småningom kan paneler med andra målgrupper initieras, exempelvis en ungdomspanel eller en bostadsområdespanel.

Frågorna. Medborgarpanel passar bäst för konkreta frågor som är lätta att förstå. Frågorna kan gärna sättas in i ett kortfattat sammanhang som beskriver en viss beslutssituation eller problematik. Ett riktmärke bör vara 5-15 frågor. För att underlätta hanteringen och tolkningen av svaren bör förbestämda svarsalternativ användas, men med möjlighet för medborgaren att lägga till ytterligare svarsalternativ.

Vissa frågor kan knytas till nämndens återkommande ärenden och därför regelbundet återkomma för varje år. Andra frågor kan rikta in sig mot ett visst tema som nämnden vill uppmärksamma. Nämnden föreslår utse 2-3 personer som representerar nämnden i en referensgrupp för att ta fram frågor till medborgarpanelen där även representanter från barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden för barn och unga ingår. Referensgruppen kan föreslå frågeområden eller konkreta frågor och tar också ställning till frågor som föreslås av kontoret.

Frågor bör ställas 4-6 gånger per år fördelat på höst och vår. Medborgarpanel kan ge stöd till nämnden när det gäller att identifiera behov, föreslå lösningar, ta ställning till förslag eller utvärdera genomförandet (se följande figur).

Tillvägagångssätt. Deltagarna får svara på webbenkäter. Resultatet av hur medborgarpanelen har svarat återkopplas till deltagarna och läggs ut på uppsala.se. I återkopplingen beskrivs också hur panelens svar påverkar beslutsprocessen. På så sätt ökar möjligheten för att medborgarna ska uppfatta deltagandet som meningsfullt. Ett försök kommer även att göras av att öppna upp för en diskussion av panelens frågeställningar inom ramen för ett socialt medium.

Utvärdering. En årlig utvärdering av panelen beskriver brister och förtjänster i hur medborgardialogen har genomförts och vad dialogen har bidragit till. Utifrån

utvärderingen föreslår kontoret vad som kan förbättras. Utvärderingen bör fånga synpunkter från såväl paneldeltagare som nämndledamöter.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för att initiera medborgarpanelen uppskattas till ca 15 000 kr. I detta ingår kostnader för utskick av inbjudningar, upprättande av webbplats och anpassning av webbenkätsystem. Utöver dessa omkostnader behöver kontoret lägga ca 40 timmars arbetstid för att initiera panelen. Motsvarande kostnader för att uppdatera panelen vid varje läsår bedöms uppgå till ca 5 000 kr och 10 timmars arbetstid. Värt att notera är att panelen till skillnad från många andra varianter av medborgardialog inte har några kostnader för annonsering eller lokaler.

För varje panelenkät behöver kontoret lägga uppskattningsvis ca 30-40 timmar, inklusive dialog med företrädare för nämnderna vid frågekonstruktionen, genomförande och sammanställning av enkät, presentation för nämnd och återkoppling till medborgare via Internet.

Kostnaderna finansieras ur kontorets budget för medborgardialog för år 2014.

Konsekvenser för jämställdhet

Det finns idag inga mått på hur deltagandet i medborgardialoger skiljer sig åt mellan kvinnor och män. Medborgarpaneler kommer dock att ge större möjligheter till deltagande inom grupper som är underrepresenterade i traditionella medborgardialoger. Utvärderingen av medborgarpaneler kommer att innehålla en beskrivning av skillnader i deltagande mellan kvinnor och män.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Carola Helenius-Nilsson
Direktör